

BAJROQI MIHNAT

3 ijul

sol 1932

r u z i l shanbe

№ 98(640)

Organ Seka partijaji komunistiji (b) Uzbekiston.
Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана.

№ 3-16-12
Kunli № 31582

narxi gazet
1 sola 5 sum.
6 moha 2 sumu 50 tin.
3 moha 1 sumu 25 tin.
Adresl redaksiya. Toshkent
kucali arpoja pereulaki
zavodskoy № 7.
Ba zubeon jahudihoi suxori
Ha tuzemno (bux) esreyssas.

Az bobati qonunhoi inqilobi

Qarori TsIK va SNK SSSR az 25-umi iyun.

Dahsoliyati tashkil doda sudani prokuratura va muvafiqathoijia in mudat dar SSSR dar aslajali mustahkam gastani qonunijati inqilobi ba dast darovar lagiro nison doda guz sha, ki n qonunijati inqilobi jak az rositahoi muhimtarini mustahkam karda sudani diktatuvaj pr-etari muhofizat namudani inti eshoji rasubicho va dehqonhoi mihnatkas va bo dushmanhoi sinfiji mihnatkasho (kul.kho cha lovho hanotho vazararaj randa toj burzazi) va agenturaj kon-turrevolj tsjagiji sljosiji onho gustin giriftan mebovad. Komiteti markaziji ieroji va Suroj komisarhoi xalqiji SSSR maxsus nison mediband, ki nanuz nam az tarafi saxshoji vazifador bis ro vajron karda sudani qonunijati inqilobi dida meşavad va dar praktikaji guzaronda sudani on xususan dar qisloq kaşaribon mavqud hastand.

Muvofiqi hamin TsIK va SNK SSSR ba hukuma hoij respublikaji ji tifoqi va aftonumi urganhoi prokuratura va ispolkum h ji kraji (oblasti) taklif mekunand, ki

1. Darizahoi az xususi dalelhoi az tarafi saxshoji vazifador vajron karda sudani qonunijati inqilobi omadagiro sançida burrojand. In suna bamur ahvolro taamin namojand, ki kornomahoi az bobati in vajr ukunihomeburomadagi tez tez dida burromada şavand va ba xususi saxshoji vazifadori in vajronkunihoro rah d dagi, jo gunakorhoi ba darizahoi mihnatkasho nazari bjurokrati kardagi coraho di da şavand va hato onho ba sud doda şavand, dar in ço dar kori bjuroji şikojatho xususan dar bobati şikojatho az tarafi rasubicho va dehqonhoi mihnatkasho iskarhoi surx, spetsialistho va ligarho omadagiro sançidanu taqlat kardan harçonisa madad asonand.

2. Dar bobati istarofhoi rajspolkumho va selsovetho xususan ba munosibati kamponijahoi guzaronda şudagiji xoçagiji qisloqi burovardagiro sançidanu coahobinand, ba mulçari kut harin istarofu çarimah ji baroji vajronkuniji qonunhoi umumihioqi va respublikaji burovarda udagiro bekor kunand bardoran.

3. Dalelhoi andoxtani supoishoji saxt va az hlati kulokti uroriji barxiloi qonunhoi hukumatij şuroji dar bobati kolxuzhoi şudogona va xoçagihoi jakori mijonahol rah doda şu-

dagiro bartaraf karda suporişu corahoi qonunhoi şuroji dar bobati çinshoji kul.ki muqarar kardagiro pajravonaguzaronand.

4. Sud va prokuraturaro voçia karda ş a v a d, ki ba vaqti hamaji voçiahoi vajron karda sudani huquqhoi mihnatkasho, xususan dar voçiahoi az qonun seron avoq kardan, kov kov namudan, cizu ajnoshoro konfiskatsiya kardan va jo giriftan va digarax saxshoji vazifa dorro ba çuvovgariji zur kaşand ba gunahkorho corahoi zur çazodih bi binand.

5. Komiteti markaziji ieroji va Suroji komisarhoi xalqiji Itifoqi SSR diqati hamaji urganhoi mahalliji hukumatij şuroji va prokuraturaro ba cunon masalaje mekaşand, ki vazifaj dar bobati kolxuzho va tamomi omaji kolxuzcho qonunijati inqilobiro durust nigoh doşand dar şarojatho beştarini dehqonhoi mihnatkash dar kolxuzho jakçoj şudanaşon vazifaji muhimiji maxsus doştagi hast.

TsIK va SNK SSSR ba urganhoi mahalliji hukumatij şuroji va prokuratura taklif mekunand, ki hamaji saxshoji vazifadori ba vajronkuniji daslovhoi asosiji bunjodijati kolxuzi gunahkor budagiro bemajl na ba çuvovgariji saxt kaşand, curonci: huquqhoi dar pravleniya va digar urganhoi kolxuzho salvoj namudanro vajron kardan, ravishoji rah doda namesudagiro kor farmojidan dar bobati kolxuzho farmoncigi kardan incunin ba tavri sud kolxuzhoro az nav soziş dodan va digaru digar.

Urganhoi mahalliji hukumatij şuroji va prokuratura voçia hastand, ki cunon ahvolro taamin kunand, ki ba hama çoh bemajlona qarorhoi hukumatij SSSR burovardagi dar bobati taraqi dodani savdoju sadiqi kolxuzho va kolxuzchoi bunjod kardan bozorhoi kolxuzi, mena kardan zūrona umumij namudani hajvonot murqho va digaru digar poobatho kor farmojida şavand.

6. Ba maqsadi in suna ham qonunijati inqilobiro mustahkam kunandan va ahmijati urganhoi sudiju prokuraturaro behtar namudan bar oştan be qarori ispolkumhoi kraji (oblasti) furovardan jo digar karda sudani sudhoi xalqi va be qarori prokuraturaji kraji (oblasti) jo organhoi bolotar istodagiji prokuratura juristho furovardan jo digar karda sudan prokuraturhoi rajoni qataijjan man karda şavad.

Guştin baroji non guştin baroji sotsializm hast.

Respublikahoi Azijoji Mijona hamcunin cun digar respublikahoi Itifoqi Soveti dar masalaji xoçagiji qalaju dona cunon peşraviro ba dast darovardan, ki majd nhoi koramu hoşiloti au mumiji on zijod sud, in peşra vilu muvafiqat mumkinjat medihad, ki gardişi mol dar bajni şahr qisloq zijod şuda taam noti omaji şahr az xususi non behtar şuda savd ju sadiqi kolxuzho, kolxuzchoi va dehqonhoi mihnatkasho jakakor taraqi kunad Ba asos taraqi kardan x çagihoi sovxuziju kolxuzi va zadda tof n kardan çinshoji kulokti on dar boloji xoçagiju jaka dehdani zafar joft dar şahr in peşraviju muvafiqatho ba dast darovarda şud.

Ba munosibati hamin Sredaz-bjuro SKVVP(b) ba zsoi qarorhoi SKVVP (B) va Sovnarkumi SSSR qaror kard ki qalaju dona tajorkunro dar respublikahoi Aziji Mijona nazar ba por solangeş ba 3 million pud kam karda şavad, in az kolxuzi dehqonhoi jakakor kamşudagi hast.

Ba kolxuzho va dehqonhoi mihnatkasho jakakor mumkinjatu ruxsadd doda şud ki, onho baadi şarbandihoi ba gosudartsvo qaladodani xudro sud karda va baadi fündhoi tuxmu uruji tajor kardan metavonand ki be malol nonugandum xudro dar bozorchoi va jo dar xudi dū konhoi kolxuzi furuşand.

Organhoi taşkilothoi mahali dar in xususi ba dehqonhoi mihnatkasho jakakor kolxuzi kolxuzchoi nonu qalaji xudro mefuruxtagi harçonisa jorand do dar barobari hamin dar hanoti xarida mefuruxtagihoi az boloji mihnatkasho fojda meburdagi, zararaji saxt zadda ba onho heç roh nadiband.

In nonu gandum furuxta savdo kardan kolxuzho kolxuzchoi va dehqonhoi mihnatkasho jakakor ba hamun vaqt mumkin hast, ki onho dogovuru şarbandihoi ba qatori hukumat kardagiji xudro iero karda fündhoi tuxmu uruqiro tajor kunand.

Aknun kolxuzho, kolxuzchoi va dehqonhoi mihnatkasho jakakor bojad şaroj nafau interes xud zudi qati dogovuru şarbandinoro bud karda fündhoi tuxmu uruqiro tajor kunand.

Taşkilothoi partijagi bojad baroji durustu tuqri tüşkil kardan qalatajorkuni diqati alohida monand.

Aporati zagotzerro va punktu

çojhoi qala tajor mekardagiji on bojad az kadru kor kunhoi oomil va xususan az milathoji mahali butunan taamin şavand. Zarur hast ki, in aporatho komunisthoi ustuvoru korkunhoi befirqaji naqzi mustahkam qati taamin karda şavand.

Zarur hast ki az in aporatho çinshoji qajri sinfi cuzdih nest karda şavand.

To 1 ijulro bojad hamaji punkthoi qala qasul mekardagi az prijumşikho taamin karda şavand va 75 parasoni onho bojad az milathoji mahali boşand.

Hamcunin in punktho az korkunhoi ucutu hoşobcho taamin karda şavad.

To 15 ijulro hamaji amborho sarojho sojabonhiji, ki dar onçojho qalaju dona monda meşavad bojad toza karda doru zadda mondagi boşand.

Az 1 ijul bevaqt nakarda punktho az tarozu, qopu xalta va az berzintho butunan bojad taamin şudagi boşand.

Ba nazdi selsovetho az faolhoi naqzi selsovetho komisijahoi maxsus bakori qalatajorkuni jorand mekardagi taşkilşavand. In komisijaho şobhoi bojevuj şuda ba davri xud omaji kolxuzchoi, dehqonhoi mihnatkasho jakakor muallizatsiya kunand.

Rafiq Stalin guftagi hast ki „qalatajorkuniro taşkil şavad“.

Va dar haqiqat ham dar kamponijaji qala tajorkuni zafar joftan va savdoji kolxuzi nonu qala qati taraqi dodan az boloji cixel taşkil dodani qala tajorkuni az boloji korhoi durustu aniqi taşkilothoi soveti va tajor mekardagi, az boloji tuqri rahbariju jorand konkreti ba masalaji qala tajorkuni kardan komitethoi partijagi va komunisthoi vobasta hast.

Har jak taşkiloti qala tajor mekardagi har jak taşkiloti partijagi, har jak komunistu kom-samul alohida bojad guzaronidani qala daraviju qala tajorkuniro taamin kunand.

Ba davri in kamponija omaji vaseai rasubicho sovxuzho kolxuzchoi va dehqonhoi jakakor kamsaqalu mijonaholro musilzatsiya karda şavad.

Qala tajor kuni ba zsoi corjakiriji sotsialisti va xudi kolxuzchoi dehqonhoi pilanhoi peşvoziji teztar bud kardan qala tajorkuniro taamin mekardagi guzaronda şavad.

Jenia guftagi hast ki, „Guştin baroji non guştin baroji sotsializm hast“.

V. N.

Ba sarvaqtaş cindanu oşun kardani paxtaro iĉro karda şavad.

Maskov. Baroĉi ba sarvaqtaş guzaroniĉi kamponijaji paxtaciniju paxtaqunkuni, Sovnarkûmi SSSR, dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi ĉudogona va dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi avtonûmigi Ŭzбекистон, Turkmaniston, Tojikiston, Ukraina, Qirgiziston, Qara-Qalpoq, Qazoqiston, Armeni Azarbayĉon, Gruziya, Krim, hamcunin dar krajkûmhoĉi Kafkazi, Şamoli va Volgaji Pojon taklif mekunad, ki onho vaqtu surûkhoĉi alohidaji har rajûni paxtaciniju paxtaqunkuniro muâan karda nişon dhad.

Az rûji hamin suporişi qatol kor kunand, ki paxtacinii 1 dekabr, paxta sup.ri 20 dekabrî solî 1932-um butunan iĉro karda şavad.

SNK SSSR programaji moşinhoĉi paxta mecindagiĉo dar 1500-2000 dona taîn kard.

Dar Narkûmtjazprom supurd, ki in moşinoro az 1 avgust der nomonda firistonad.

Oĉajri in dar candin Narkûmhoĉi xoĉagi suporişi karda şud, ki qismu ciĉhoĉi darkoriji taktiĉhoĉi „farrûn“ materjolhoĉi oĉan baroĉi zavudhoĉi paxtaro remûn-

tu durust kardan roĉi kunand. Hamcunin materjolhoĉi oimoratiĉi cûau paxtagiro baroĉi oimorat kardani sovxûzho va punkthoĉi paxta tajor mekardagi roĉi karda şavad.

Dar Narkûmzemi SSSR va dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi paxtagi taklif karda şud, ki onho ba vaqti kamponijaji paxtaqunkuni 600 dona aft mobilhoĉi kalonro az sovxûzhoĉi qala az digar idoraho mûsbilizatsiya kunand.

Dar punktho qabul kardani paxta bo narxu sùrthoĉi maxsus mavĉud budagi qabul karda şavad.

Gunohkorboĉe, ki paxtaro har xela karda narxi onro jak mekunand, baĉuvogariĉi qatol kaşida meşavand.

Dar bajni molhoĉi iĉul, avgust va sentjab Narkûmzem, Narkûmlegprom va Sentersoĉuz voĉis hastand, ki firistondani molhoĉi sanoatiro butunan taamin karda un molhoĉi sanoatije, ki dar nispi dumi soli 1932 dar rajûni paxta mekoridagi bojad firiston da meşudand, bar ji ba sarvaqtaş on molhoĉi roĉi kardan zudi corahoĉi amali binand.

Copuqkuni dar kolxûzi „Ozod Jahudi“

Kolxûzi „Ozod Jahudi“ (Farqona) jake az kolxûz ji paxta kori ĉisob jofta baroĉi taraĉi dodani paxtakori, baroĉi hoşiloti baland ĉuraş girifta istodast. Kolxûz hozir to 27-umi iĉun copuqi avalo dar 100-parason, copuqi du jumro dar 75 parason va 20-ta nobi copuqi sejumro bud kard. Sifati kori copuq guzaroniĉi kolxûz naqz hast.

Kolxûz baroĉi taraĉi dodani savdoĉi kolxûzi ham kor guza-

ronida 2-to dükoni şiru ravqani zardfurûşi va jak to dükoni qasobi taşkil dodagi hast. Az tarafi Kolxûzsenter baroĉi taraĉi dodani kori şiru ravqan 15 280 sùm do da şud. Kolxûz baroĉi taaminoti ĉajvonothoro ihtioĉ kardan dar 100-tanos zaminî ronda tajor karda şudagi maka ĉuvori koridani hast, ki holekaj 40-tanobi onro koram kard.

Komzet. Pinĉosûf.

Copuqkuniro dar kolxûzi „Ozet“ ba avĉ darovarda şavad

Kolxûzi „Ozet“ (Norin) hamin sol 113 gektor paxta korigadi hast.

Az in ĉumla 3 gektor paxtaji parnikiji niholiji misri dorad, ki rûjişoti on paxtaho bisjor naqz hast.

Hozir kolxûz garcande 11 iĉun copuqi jakumro mukamal bud karda boşad ham, ki copuqi

dujum sust guzašta istodast, ki faqat 35 parasoni pilon jo ki 38 gektor copuqi dujum karda şudagi hast.

Kolxûzihoĉi dar xususi copuqkunihoĉi dujumu sejum bojad gardişi qatolro ba dast darovarda onro bojad bûlşivikona bud kunand.

Rajisi kolxûz. N. Aboĉuf.

Urgut piloni zajûm guzaroniĉo iĉro kard

Urgut. Dar 25 iĉun suporişi dar sektûri taşkil şudagi 250 hazor sùm. zajûmi nav guzaroniĉo iĉro kard.

Dar sektûri kolxûzi baĉoĉi 350 hazor sùm suporişi muqarar şudagi 356 hazor sùm zajûm guzaroniĉo şud. Az mûlĉar peş

firistonda şudani mol baroĉi

dar kassa 946 sùm. az sektûri taşkil şudagi, az sektûri taşkil naşinda gi 1610 sùm, va az sektûri kolxûzi 16 hazor 175 sùm, az sektûri jaka deĉoni 14 hazor 695 sùm pul omada rasid. Az Urgut digar rajûnho bojad oimorat girand.

To in vaqtro bojad molhoĉi sanoatiji avqotvorihon pilonona

dar mablaĉi 13 miljonu 600 hazor sùm, be pilon ba mablaĉi 6 miljonu 600 hazor sùm dar Azijoji Mijona baroĉi taaminoti paxtakorho roĉi kunand.

Har miĉnatkaşi jahudi

Bojad be zajom namonad.

az sùmhoĉi mo miljonho karda ba bunjodijati sotsialistijordam mekunem.

Sinfi proletarijat, amaji vaseal kolxûzciĉu dehonhoĉi miĉnatkaşi SSSR bo rahbariji partijaji komunisti, baroĉi bunjodijati sotsializm peş rafta, taksinĉi ekonûmikaji sotsializmro holekaj dar soli sejumi ĉal kunanda bud karda, imsol baroĉi sirpur kardani piloni pañĉsolaji aval, baroĉi dar pañĉsolaji dume, ki sinfi rabûci bo rahbariji partija ĉamajlaji sotsialistiji besinfiro bunjod mekunad kor guzaronda istodast.

In davri bunjodijahoĉi azaamati sotsialistiji mo, bunjo iĉati azaamathoĉi ĉirciqstûj, vaşxstrôj almaliĉ, kombinati azaamati molbofi, rûz ba rûz taraĉi karda zijod şudani oimorat sozi soxta şudani zavudu, fabriku sovxûzhoĉi nav xelo pulu sredstvohoro talab mekunand.

Baroĉi x ĉagiji xalqiji mo xelo pulu mablaĉhoĉi kaloni gosudarstvogi andoxta meşavand.

Oĉajri in harsol ba sol rabûciho ki lûxûzciĉu va amaji miĉnatkaşo dar zajûm ji sanoati navista baroĉi bunjodijati sotsializm baroĉi bunjodijati azaamati navoxta şuda istodagi jordam medihand.

Ba nazdi mo qarorj Tsik SSSR ro az rûji talabi miĉnatkaşo az xususi burovardani zajûmi nav xodem.

Amaji vaseal miĉnatkaşhoĉi şahru ĉiqşoĉi hozir baroĉi dar in zajûmi navi „Soli corumi bud, kunandaji pañĉsola“ navislan xelo ĉarakatu peşravihoĉi kalon

nişon doda istodin.

Holekaj amaji miĉnatkaşhoĉi Toşkand ba mablaĉi 11 miljonu 421 hazor sùm zajûmi nav navistand.

Holekaj rajûnhoĉi peşqadam dar in ucastkaji kor nûrmaju si'rhoĉi kantrûliĉi doda şudagiĉo bar zijod iĉro kardagi hastand.

Holekaj kolxûzhoĉi peşqadam cun kolxûzi „B. Beşko“ ba 10 hazor sùm zajûm navistan daromad.

Amo dar in kori muhim dar jak xel rajûnu şahr fabriku zavud, kolxûzho kameudiho mavĉud hast.

Dar fabriki „Huĉumi“ Samarqand dar artelhoĉi „8 mart“ „Zarja“ dar masterskûhoĉi Ozeti Samarqand, va dar kolxûzu ĉojhoĉi jahudinişin kamponijaji zajûm paĉn kuni ĉudo ham sust guzašta istodast.

Xususan in kor bajni miĉnatkaşhoĉi guzarho, bajni xalqi taşkil naşudagiĉi Samarqand, Qûqond va digaraş ba avĉ darovar da naşudast.

Az ĉumla sabab taşkilothoĉi soĉuji soveti va xususan komso-mûli dar in kamponijaji bûlşivikona kor kardanaşon darkorast.

Lozungi mo on hast, ki heĉ jak rabûci, kolxûzci va miĉnatkaşi jahudi be zajûmi navi „Soli corumi bud, kunandaji pañĉsola“ namonad.

M. J.

M. Gûrkij dar mablaĉi 5000 sùm zajûm navist

Maskov. Muxbiri maxsus „Pravda“ az şahri Bobrikûf cunin maşlumot medihad, ki az Maskov M. Gûrkij ba nomi taşkilothoĉi şahri Bobrikûf tiligrof medihad, ki ba nomi ũ ba mablaĉi 5000 sùm zajûm navistan ruxsadd dorand.

Rabotĉhoĉi ba kori bunjodijati

şahri Bobrikûf budagi az Maksim Gûrkij xohiş karda mepur-sand, ki dar Bobrikûf ba ĉoji oimorat bijojad.

Maskov. 1 iĉul dar Maskov tirozi 20 umi oxirini zajûmi şis paras-niji gosudarstv giji dar soli 1932 buromadagi guzaroniĉo meşavand.

Az boloĉi xoriju muĉtoĉi

Maskov. Muxbiri maxsus gazet „Pravda“ az Berlin cunin maşlumot medihad:

Az sabab guşnagiju muĉtoĉi rûz ba rûz zijod şuda raftanaş, dar in jak mohi oxirin az boloĉi in azaon muĉtoĉi va guşnagiĉo digar toqat karda natavonista,

dar Berlin 182 nafar odam xudaşonro ba dasti xud kuştin.

Hamcunin navisanda pisatel German Riklef guftagi xudaşro ba dasti xud kuşt.

Boz in ahvolho davom karda istodast.

Sar doda şudani ob dar kanalu nahri kirof

Erivon. (Respublikaji Armeni-ho). 24 iĉuni hamin sol dar kanali nahri ĉudo hamkaloni nav burovarda şudagiĉi Zakafkaz-Kirûf ob sardoda şud.

(In kirija-daşti xuşki be ob bud, ki dar onĉo hozir nahri kalon kanda şud, ob meguzarad.

In nahri ob ba rafti 36 kilometer zaminho ob medihad, ki az obi on 51 hazor gektor zaminhoĉi paxta, angur, tamoku korida meşudagi ob mexurand.

In dar respublikahoĉi Armeni-ju Naxacion mavĉud hast.

„BAJROQI MIHNAT“
VARAQI 2 № 98 (640)

Diqati eoma

ba vazifahoji sarpur gasta-
ni apiloni finansi kaş da
şavadi.

Respublikahoji Azijoli Mijona
dar bobati zafumi „Soli sejumi
halkunandaro“ qarib 90 milyon
sum dodand, ki in ba andozaji
maalaqi ba SSSR pahm karda
şudagi 5 parason meşavadi.

Zajumi „Soli 4-umi halkunandaro“ bojad kamaş 160 milyon sum dihad.

Dar lufiqi Şuroji zafumho bas
qismi un mumkinjahoji kaloni
xoçagiji xalqiji SSSR doştagi ro
taşkil med hand.

Ba mijoni in caşmahoj çoi
kalonro mobilizatsija karda şu
dani resurshoji sanoat xoçagiji
kolxuzi va digaraş megirad. Ba
in ucstkaji muhimtarini frunti
finansi Azijoli Mijona ba nmsola
laji avai hamin sol tempahoro
xelo past kard, ba ç ji az 100
parason zijodtar pilon dar kva
rtali 4-umi soli 1931 sarpur şu
dagies darkavtalhoji jakumu du
jumi hamin sol mobilizatsijaji
resursho xelo bad guzaşta isto
dast: dar kvartali jakum 72 para
son sarpur şudast, dar kvartal
dujum dar hadi 65 70 parasoni
suporişi kvartali hast, jaone ba
ze rajunho n a z a r a ba kva
rtali jakum tempahoji zijoda bad
qati rafta istodin, amo donistan
dark rast, ki baadi mobilizatsija
karda şudani resursho, zafumho
ji gosudarstvogi molcaloni ba
roji befaşq ba xoçagiji xalq finans
rasonda istodan un caşmahoj
halkunandaje hastand ki ba
onho bas aloiş meaftidagihoji
noumed va aporunistho durus
tak baho nadoda metavonand.

Az bobati one ki baroji mu
kamalu barzijod sarpur namu
dani piloni mobilizatsijaji pulho
ba mo hamaji mumkinjahoj
mavçud hastand, jak qator ra
junhoji piloni kvartali 2 umro
ba 10 umi tjun mukamalu bar
zijod sarpur kardagi guvohi
medihad. Ciroqci—113 parason
Bojsun 106, Corqurqon—99.6
Piskand 95 parasoni piloni kva
rtaliro sarpur kardast. In guvohi
doda megujad, ki dar rajunhoji
xoqis monda istodagi, meşu me
ru guji, ba muhimiju ahmijati
mobilizatsijaji resursho baho na
dihiji rostaportunisti hukumron
budast.

Dar un vaqte ki beştarini ko
lektivho zafumi „Soli 3—umi hal
kunandaro“ to mulcar xarida gi
rifa budand hanuz kolektivhoje
hastand, ki az xoqisi hama rafta
xudi hamin qati ba 100 parason
sarpur gaştani pilonro ba hamaji
muzofot ba xatar mononda isto
din.

Kamponijaji zafumi gosudar
stvogli hamin sol ba asosi taç
riajaji solhoji guzaşta xususan
soli 1931-ume ki mo muvafaqi
jahoji kalonro ba dast darovar
da budem, guzaronda şuda isto
dast.

Qoma bojad konkreti va raso
taşkil doda şavadi. Dar in bobat
ba qatori sistemaji finansi, raj
selsovetho komsudho va ba nav

baati aval baroji pahm kardani
zafum çuvosgar budagihoj bojad
kori xudro muvofiqi vazifahoji
ba nazdi onho ist, dagi az nav
sozand.

Ruli halkunandaro bojad çamo
aat bozi kunad: profsojuzho,
komsomul va çamajjahoji ixti
jori jak qalam tamomi aktivi çamo
aat ba tahti rahbariji taşkilot
hoji partijaji bojad muvafaqjat
dor guzarondani zafumi nav va
sarpur gaştani piloni meililaz
sijaji pulho, va hamcunin ba qat
ori guştini baroji sarpur namu
dani promfinpilonhoji sanoat
burda meşudagi, ba harakat da
rovardani molcaloniro taamin nam
jad.

Hisahoji halkunandaji mubili
zatsija namudani resurshoji xalq
inho hastand: zafumi „Soli coru
mi budkunandaro“ pahm kardan
molcaloniro zur kunondan va ba
navbati aval savdoji sovçuziju
kolxuziro taraqi dihonand.

Hamaji in bojad na faqat ba
roji sarpur gaştani piloni xoça
giji-xalqiji soli 1932 baza bun
jod kunad, amo hamcunin bud
şudani pañçsolaji jakum va mus
taşkam gaştani ostonahoji pañç
solaji dujumro taamin namojad.

Alhol kori sberkasahoj ahmij
jati xelo muhimro sohia şuda
istodast. Taraqijoti molcaloni, va
seç taraqi joftani savdoji sov
çuziju kolxuzi dar molcaloni
maalaqi kaloni pul xususan sek
tori kolxuzi va jakakorhoro me
kaşad.

In na faqat kori zijoda naqzi
toru seti mol meguzarondagi amo
hamcunin kori zijoda qajratlari
sberkasahoro talas mekunad.
Butun ruirost iqrori kardan dar
korast, ki kori sberkasahoj ba
daraçaji lojiqanda az nav soxta
ju ba sarpur gaştani in vazifaji
muhtimtarin muvofiq karda naşu
dast Ba jod nigoh doştan darko
rast, ki faqat pul'andozihoji dar
sanoati Azijoli Mijona dar soli
1932-um karda meşudagi qarai
1 miljard sum meşavadi; ba bun
jodijati Circiqstruj, boz taraqi
dodani bunjodijati Vahş, Culus,
taraqi dodanu mustaşkam kunon
dani MTSho va digaru digaraş
daxil şuda istodem-hamaji in
çala namuda şudani azamati qu
vathoro talas menamojad.

Baroji lufiqi şuroji, baroji
mamlakati sotsializm soxta isto
dagi jak roh hast-in „rohi ha
nuz digar mamlakatho nadidagi
rohi be krediti beruna, be rasi
da istodani kapitali xoriça taraqi
joftan“ meboşad.

Ba mobilizatsija karda şudan
pulho, ba guştini baroji z u r
kardani molcaloni baroji muva
faqijotdor guzarondani zafumi
gosudarstvogli „Soli corumi hal
kunandaji pañçsola“ baroji mo
bilizatsijaji hamaji resurshoji do
xili burda meşudagi, eomaji va
seç rabuçihoj kolxuzielho va imh
natkaşhoji respublikahoji Azijoli
Mijona mobilizatsija namu ta şa
vad.

I. Fatjanuf.

Avqotdihoji takroriji kirmaki pilaro ci xel guzarondan darkorast.

Vaqt avqot dodani takroriji kirm
akhoji pila nazdik omada istodast.
Az boloji şarojahoji bodu havoli Az
ijoli Mijona mo mumkinjahoj dore
m, ki kirmakhoji pilaro candin bor av
qot dihem, cunki mavçud budani
ruhoji garm ba mo mumkinjahoj me
dihad, ki ba jak davri parvariş du
se bor hosiloti pila girem Ba hama
maalumast, ki ba vaqti avqotdihoji
bahori mo ba maalaqi eislor pila
megirem, amo boz candin mohhoji
ozod memonand, ki onhoro mo so
jad ci ba munfiati ekonomikali au
muman xoçagiji xalqi va ci ba mun
fiati xoçagihoji kolxoziju jakakori
nafa burdan darkorast.

In masala dar Japonija, Italjo va
digarho çorin mamlakahoji peşq
admi aareçumçigij holekaj hal karda
şudagi hast, ki onho ba vositaji se
leksija hamin xel zothoji kirmakro
joftagi hastand, ki on kirmakho du
davr (sivoltin outagi) zot medihand
va harsola candin hosiloti pila me
dihand.

In vazifa ba nazdi instituthoji
ailmiju taftişiji aareçumçigiji mo is
todast.

Amo mo dar boloji joftani in xel
zothoji sivoltini naistoda, holekaj az
soli 1928 sar karda ba vositali so
kislotali namaki ba tariqi sunai zinda
kunondani sinfhoji navi pilaji
avqotdihoji bahori, avqotdihiji tak
roriro guzaronda istodem.

Azin maalum meşavadi, ki çajri
avqotdihoji bahori, ba şarojahoji
bodu havoli har jak çoiu rajon ni
goh karda, hamcunin tovison (dar
liul) va tiramoh (dar avçust) ba av
qotdihiji mumkinjahoj doreni. Amo dar
beştarini voçiaho çajri rajonhoji
şamoli va baçeçaji digari Qirgiziston
çanusi va aumuman Qazqiston mo
avqotdihoji takroriro tiramoh, tak
min az 15 umi avçust guzaronda
istodem. Mo avqotdihoji tovisoniro
donista nameguzaromem, cunki dar
in davr ruhoji çudo garm hastand
va in ba zindugoniji kirmak taasiri
bad dorad. Kasal şudani onho zijod
meşavadi, aargho testar paçmurda
meşavand va sifati bargho ham past
meşavadi.

Ba vaqti avqotdihoji tiramohi
ham xofurhiji xurd mavçud hastand,
ki az onho ba vaqti durust tar
jon namudanu guzarondani corasini
hoji aaronumiji avqotdihiji ham sar
hazar budan darkorast, az xususi on
corasiniho dar pojon navistagi has
tem.

Ba vaqti avqotdihoji takrori va
hamcunin ba vaqti avqotdihoji ba
hori hamaji afzolihoji xonaji kirmak
parvariro şuglan ba oftoa xuşk kar
dan zarurast. Dar xonahoj ki kirm
makho avqot doda meşavand, va
xususan xonahoj az avqotdihoji
bahori kasali buç guzaşta pahm şu
dad, dizinfeksija guzarondan dar
korast.

Ba kirmakparvarho kirmakhoji zinda
karda şudagi grenzavudho va ralsul
kho ba çoiu mahallo medihand.

Dar kolxozho va selsovetho ba xus
usi zinda karda şudani kirmaki pila
inkuasatorxonahoj lela karda dar so
bati kirmakho zinda kunondan ha
ma korhoro onho meguzaromem (ki
mo dar in maqola tartishoji zinda
karda şudani kirmakho jako jak
gufta nameistem).

Vaqt ki kolxozçihoj va jakakorho
kirmakhoji zindoro megirand zarur
rast, ki dar se fasil avai kalon şu
danaşon ba kirmakhoji aareçuni
barghoji çuvoni buridagi dihand.

Agar daraxthoji tuti munfiat burda
naşudagiji maksusi az avqotdihoji
bahori mondagi mavçud naaşu
şand, baroji ba zindugoniji daraxtho
ji holekaj eksplotatsija karda şudagi
zarar narasondan, soxahoro naasuri
da faqat barghoro kanda glifitan
darkorast.

Daraxthoji munfiat burda naşuda
giro bahori hamin sol munfiat bur
da şavadi.

Az sasabi tovisonro tiramoh da
raçaji garmiji havo saland budan
aarg nazar ba bahor tarmami kanter
dorad, az hamin sasas barghoro tar
kardaju ba soja xuşk kunonda aead
ba kirmakho avqot dodan zarurast;
ba on vaqt ba duruni bargho taft
şuda buromadani oa ba vaçud me
aiojad va xudi kirmakho ba ma
laqi eislor tarmami çudo mekunand.

Kirmakho ro tez-tez, har jekunias
du soçot jak bor avqot dodan dar
korast, agar avqotro der der va eis
lor dihem, ci xele ki ba solo nişon
dodi şuda bud, az boloji daraçaji
salandi garmi bargho paçmurda şu
da ba eislar megardand va kirmakho
ser naşuda memonand.

Taalni bar taçin in voçiaaro ruj
dodan namondan darkorast, cunki
ba vaqti avqotdihoji bahori daraçaji
zindugoniji kirmaki aareçumi 35 40
ruz mekaşad, amo ba vaqti avqotdihoji
takrori 28-31 ruz mekaşad va az
hamin sasaa tez-tez avqot dodan
zarurast, ki matlas on ba mudati
in mulçari kam baroji peçondani pila
cizi zaruriro çun kunad.

Hamtur voçiahoje şuda metavo
nand, ki ba vaqti xonaji avqotdihoji
va asoaşo az avqotdihoji bahori
durust toza karda şudagi ham soç
kasali pajo meşavadi, cunki on ba
digar çoiho buç guzaştan metavonad.

Ungoh cora didan darkor, ki ba
kirmakho eislorar barghoji toza do
da şavand, takandozihoji onho tez-tez
digar karda şavand, kirmakho
şamoli doda şavand va daraçaji garmiji
kirmakxonahoj naqç nigoh doştan
şavadi, ungoh onho ba mulçari dur
rusti muajjan karda şudani pila
mepeçonad. Agar in corasinihoro
naguzaronem, ungoh kasali hamaji
kirmakho az jak sar nest karda
metavonand.

Beştarin ba vaqti avqotdihoji
takrori az zardparmi va paçmurdağ
kasali noçud meşavand, ki in kasali
ho dar kiltacahoji aareçumçigiji jako
jak navista şudagi hastand.

Az xususi zararlajorandahoji in
kirmakho, xususan zamurho faro
muş kardan mumkin nest onho duş
mani aadtarini in kirmakho meşo
şand, dar hamin davr onho eislor
pajo meşavand va kirmakho az jak
sar nestu jerador karda metavonand.

Coro didan zarurast, ki ba nazdi
kiji xonahoj kirmakparvari xonaji
zamarho nest karda şavand va ha
majari teşkijuro darhoji xonahoj kirm
makparvariro puşidaju mahkam kar
da, baroji toza şudani havo çoi mon
da şavadi, ba on teşkijuro cizhoji no
ruki rigda avesta mondan az hama
behtarast.

Baroji kirmakhoji takroriro az ta
siri zararnokli garmi nigoh doştan,
zarurast, ki ruzona xonaji kirmakho
ro soja karda nigoh doştan tarezaju
darhoro puşem, jaane as baroji di
gar şudani havo teguki monda, di
gar hama çoro ihtioç karda nigoh
dorem, ki ba xona garmiji eislor na
zada, on Salqinak istad.

Şaaho darkorast, ki tarezaju darho
re jela monem, amo ba hamin vaqt
ham ba onho pardahoji rigda ave
zem, ki matlas zararlajorandahoji şa
sona (muşi meparidagi) ba xona na
darolad, çajri azin darkorast, ki ba
zamin xonaji kirmakparvari oç xunux
poş dihem, ki on daraçaji garmiji
past mekunonad va agar zamin
(pol) xoki aşad, az cang nigoh me
dorad.

Agar kirmakparvar ba xasar istad va
hamali corasinihoji ba solo nişon do
da şudagi guzarondan ungoh avqot
dihiji kirmakho muvafaqijotaku naqç
mequzarad.

Agaronom Baqilaf.
„BAJROQI MIHNAT“
varaç 3 № 98 (640)

